

Kulturnämnden
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2021-11-18

Diarienummer:
KTN-2021-00797

Handläggare:
Pia Sörås Staflin

Svar på motion om säkerställande av kulturens ekonomiska förutsättningar från Lovisa Johansson (FI) med flera

Förslag till beslut

Kulturnämndens arbetsutskott beslutar

1. **att** besvara motionens första att-sats, samt
2. **att** avslå motionens andra, tredje och fjärde att-sats.

Ärendet

Lovisa Johansson (FI), Stina Jansson (FI), och Charlie Strängberg (FI) föreslår i en motion väckt 25 maj 2020

- att kulturnämnden instiftar en fond för stöd till kulturlivets olika aktörer under Coronapandemin,
- att beviljande av ansökan om stöd från stödfonden förutsätter att vinst inte plockas ut ur bolaget under perioden som stödet ges,
- att om ett bolag som beviljats stöd ur fonden under innestående verksamhetsår går med vinst under samma verksamhetsår, så återgår vinsten till stödfonden, samt
- att kostnaderna särredovisas så att kommuncentral ersättning kan utgå senast i samband med bokslutet.

Beredning

Ärendet har beretts av kulturförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Kulturnämnden stödjer det fria kulturlivet i kommunen genom olika slags stöd.

Till följd av pandemin har många kulturaktörernas verksamhet påverkats under 2020/2021. Många verksamheter har stått inför utmaningar i form av intäktsbortfall kopplade till faktorer som inställda evenemang, minskade publiksiffror och uteblivna uppdrag.

Kulturaktörerna har visat på stor kreativitet och på olika sätt snabbt ställt om för att kunna fortsätta bedriva verksamhet på ett coronaanpassat sätt. Att ställa om och skjuta fram programverksamhet innebär dock merkostnader. För aktörer med fasta kostnader och små marginaler påverkas likviditeten snabbt. Såväl större kulturverksamheter som yrkesverksamma konstnärer och frilansande kulturutövare har drabbats.

Efter beslut i kulturnämnden 26 mars 2020 § 44, och 28 maj 2020 § 68, har kulturaktörer som tidigare beviljats stöd inom ordinarie stödformer i de allra flesta fall kunnat beviljas förändringar och anpassning av verksamhet inom dessa stöd i dialog med kulturförvaltningen. Beslut om ändrad användning av beviljat stöd har fattats löpande av kulturförvaltningens direktör på delegation av kulturnämnden utifrån nämndens intention att i möjligaste mån minimera pandemins påverkan på kulturlivet.

Kulturnämnden beslutade 7 oktober 2020 § 105 att inrätta en tillfällig stödform till kulturlivet för intäktsbortfall med anledning av covid-19 samt att införa en tillfällig stödform till kulturlivet för omställning och anpassning av kulturverksamhet med anledning av covid-19. De tillfälliga stödformerna infördes dels för att kunna kompensera för kulturverksamheters bortfall av intäkter under 2020, dels för att kunna möjliggöra kulturverksamhet anpassad till ett samhälle med fortsatt pandemi under 2021 och därmed värna ett fortsatt levande kulturliv i kommunen. Stödet har fram till och med juli 2021 utlysts vid två tillfällen.

Stödformerna riktar sig till aktörer med organisationsnummer baserade i Uppsala kommun. Vid fördelning av stödet har Uppsalas professionella kulturliv prioriterats, det vill säga verksamheter där lokala professionella yrkesutövare drabbats ekonomiskt av pandemin. Det tillfälliga kulturstödet för intäktsbortfall bygger på en uppskattning av bortfallet jämfört med tidigare års verksamhet. Organisationen har behövt verifiera sitt intäktsbortfall genom en förteckning över inställd eller påverkad verksamhet samt jämförande statistik och resultatrapport för den aktuella perioden under 2019 och 2020. Ingen återredovisning av stödet krävs.

Det tillfälliga kulturstödet för omställning och anpassning av kulturverksamhet utgår från en beskrivning av hur den berörda verksamheten behöver kunna anpassas eller ställas om för att kunna fortleva under en fortsatt pandemi 2021, samt en planerad budget för åtgärden. Stödet skar återredovisas i form av en beskrivning av genomförda åtgärder, konsekvenser av dessa samt en ekonomisk rapport.

De tillfälliga stödformerna har finansierats inom ramen för kulturnämndens budget 2021. Den totala summan uppgår hittills till 7 989 676 kronor, varav stöd för intäktsbortfall: utgör 4 669 457 kronor, och stöd för omställning och anpassning/särskilda behov och åtgärder: utgör 3 320 219 kronor. Kostnaderna för stödet har särredovisats.

Kulturaktörer har även haft möjlighet att söka statliga stöd från bland annat Statens kulturråd och Konstnärsnämnden.

Något behov av att instifta en kommunal fond bedöms därför av kulturnämnden inte finnas. Utifrån ovanstående föredragning anses första att-satsen besvarad och påföljande att-satser är därmed inte aktuella att besvara.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 5 november 2021

Bilaga, Motion om säkerställande av kulturens ekonomiska förutsättningar Lovisa Johansson (FI) med flera

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Låt estet-elever färglägga kommunen

Uppsala kommun satsar helhjärtat på vår offentliga konst för att göra kommunen tryggare, trevligare och berika invånarnas liv vilket är fantastiskt. En annan sak som är fantastiskt är alla som utbildar sig för att bli framtidens kulturskapare. Ännu bättre kan det bli om vi slår ihop dessa två fantastiska ting genom att låta gymnasieelever få vara med och skapa den offentliga konsten.

Ett sätt att utnyttja de kunskaper och personella resurser vi har inom utbildningssektorn och offentlig konst samtidigt vore att gymnasieelever är med i skapandet av offentlig konst. Med elever, uppsalabor, direkt deltagande i processen ökar deras och andras samhörighet med Uppsala. Fler får vara med och fler kan identifiera sig med det som sker och syns i kommunen. Därför lyfter vi denna idé, att låta konstnärer inspirera studerande unga till aktivt deltagande i kulturlivet, mer exakt konstskapande.

Idén kan exemplifieras såhär: utefter antagna riktlinjer får gymnasieklasser inom det estetiska programmet, under ledning av verksamma konstnärer och med stöd av ordinarie lärare, vara med från början till slutet av ett konstprojekt. Ett projekt bör följa en liknande modell som redan finns för framtagande av offentlig konst. Elever kan exempelvis kunna vara med att skapa muralmålningar i Flogsta låghus (Hamberg) där det finns gott om platta tegelväggar som kan komma till liv. Genom aktivt deltagande i hela processen och med professionell ledning skapar då eleverna konst som berikar Uppsala. Dessutom blir det kompetensutvecklande arbetsmöjligheter för konstnärer som får vägleda framtida kreatörer. Detta skulle lämpligen kunna drivas i form av ett samarbete mellan kulturnämnden, utbildningsnämnden, Uppsala hem och andra relevanta aktörer.

Innan något projekt kan påbörjas krävs utredning av dels storleken för ett lämpligt pilotprojekt och dels vad för kostnader olika storlekar innefattar. Det borde också ses över hur riktlinjerna för projektet kan utformas för att tillåta kreativitet, konstnärlig frihet och bevara armlängds avstånd från politiken samtidigt som kvalitet och demokratiska värderingar beaktas.

Med mer konst skapad av invånare ökar invånarens samhörighet med Uppsala. Dessutom, och framförallt, skulle deltagande elever få insikter om olika moment i konstprojekt, hur konstnärers arbete ter sig och berika Uppsala med sin kreativitet. Det skulle lägga grunden för framtida konstnärssambitioner och kratta manegen för etablerandet av en estetisk utbildning på högskolenivå i Uppsala. Vi skulle få en vackrare stad som låter alla vara med i skapandet av den offentliga konsten!

Med anledning av ovanstående yrkar Vänsterpartiet:

att utifrån motionen uppdra kultur- och utbildningsnämnden att utreda hur ett tvåårigt pilotprojekt i vilket gymnasieelever får skapa offentlig konst i Uppsala kommun kan utformas,

att utredningen ska se på olika möjliga storlekar på projektet, tillhörande kostnadsramar och externa finansieringsmöjligheter samt lämpligt sätt att utforma pilotprojektets riktlinjer som säkerställer konstnärlig frihet, beaktandet av demokratiska värderingar och kvalitet,

att utredningens resultat sammanställs i en rapport som presenteras för kultur- och utbildningsnämnden.

Artemis Lumarker (V)

